Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Всеукраїнська Академія наук публічного управління

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Українське суспільство: контури інновацій”
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 2 від 22.02.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. "Українське суспільство: контури інновацій", 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2017
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2017

Черняєва Олександра Олександрівна
Сучасний інструментарій оцінки інформаційного забезпечення управління витратами підприємства *316*

Чорна Марія Федорівна, Курчина Тамара Олександрівна, Мельниченко Ярослав Богданович
Система цінностей громадянського суспільства посттоталітарної України *319*

Шатірішвілі Давид Арчілович
Муніципальний громадський транспорт як пріоритет розвитку міста *323*

Ющик Олексій Олексійович
До проблеми визначення критеріїв спортивного права *325*

МАГІСТРАНТИ ТА СТУДЕНТИ

Кузьмінов Денис Владиславович
Кредитний ринок України, його розвиток і оцінка *328*

Кукіль Олександра Володимирівна
Державний контроль у сфері виконавчої влади *332*

Манілова Олександра Сергіївна
Впровадження механізмів контролінгу за рухом грошових коштів на підприємстві *334*

Мельник Борис Юрійович
Управління ризиками АТ "Ощадбанк" *336*

Мельниченко Олександр Олександрович
Конституційне право на інформацію в Україні *338*

Норець Яна Віталіївна
Методи оптимізації структури капіталу підприємства *341*

Семеніхін Євген Георгійович
Удосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємства *343*

Яценко Юлія Ігорівна
Використання леверидж-лізингу в практичній діяльності вітчизняних установ *346*

О. О. ЮЩИК
аспірант, МАУП

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ СПОРТИВНОГО ПРАВА

В юридичній літературі, присвяченій темі спортивного права, звертає на себе увагу багатозначність його трактувань. Переважаючою можна вважати точку зору на спортивне право як нову комплексну галузь права [1–3].

Так, зокрема, спортивне право визначається як "новітня спеціалізована комплексна галузь права, що являє собою зв'язану внутрішньою єдністю систему правових і регламентних норм, якими закріплюються принципи, форми і порядок фізкультурно-спортивної діяльності, яка включає органічний комплекс наступних суспільних відносин: цивільних, трудових і соціального забезпечення, державно-управлінських, фінансових і ресурсного забезпечения, господарських (підприємницьких), кримінально-правових, відносин у сфері медичного забезпечення і протидії застосуванню допінгу, міжнародних, процесуальних відносин по врегулюванню спортивних спорів, а також інших відносин, пов'язаних із фізичною культурою і спортом; сукупність норм, які характеризуються їх спільністю та специфічністю, а також мають певну автономність у системі права за умови, що виділення такої групи обумовлено зацікавленістю співтовариства в більш детальному і ефективному регулюванні відповідного комплексу суспільних відносин" [1, с. 25–26].

При такому розумінні спортивне право "перекриває" собою практично всі інші галузі правової системи в тій або іншій їх частині. Разом з тим, в ньому змішуються національне і міжнародне право, хоча між першим і другим у теорії проводиться істотна відмінність. Як відзначає Ю. О. Тихомиров, національні правові системи — це правові системи, створені і діючі як прояв суверенітету держав, які використовують і захищають своє право у власних цілях; правові системи, що відображають особливості національної правосвідомості і культури, праворозуміння; правові системи, що призначені для регулювання специфічних політичних і соціально-економічних завдань країни; правові системи, в рамках яких формуються і розвиваються схожі і своєрідні галузі та інститути права [4, с. 6].

Головною структурою предметної диференціації права і законодавства вважається поділ права на галузі й інститути за предметом і методом правового регулювання. Крім того, поділ права має вторинну структуру, яку утворюють комплекси правових норм різних галузей права і законодавства. В таких комплексних об'єднаннях правових норм головним є не виділення галузей права, а навпаки, інтеграція спеціальних для певної сфери діяльності суспільства різнородних норм права [5, с. 329–330].

Даний підхід до поділу права на галузі не можна вважати коректним з точки зору логіки. Галузі права повинні визначатися на основі якогось одного певного критерію. Критерій [гр. *kritërion*] — ознака, на основі якої здійснюється оцінка, визначення чи класифікація чого-небудь, мірило оцінки [6, с. 320].

Тому недоречно визначати як "галузі права" нормативні масиви, утворені на основі декількох різних ознак, сформовані одночасно за різними критеріями. Так само недоречно поділяти право на галузі за такими ознаками, про які немає чіткого

їх розуміння. Для прикладу наведемо таке визначення: спортивне право — це "комплексна галузь права" як сукупність правових норм, регулюючих суспільні відносини, які складаються у сфері фізичної культури і спорту [7, с. 58]. Тут "сфера фізичної культури і спорту" є такою ознакою, про яку немає чіткого поняття; у зв'язку з цим виникає ряд запитань, зокрема, про правомірність включення в спортивне право регулювання відносин сфери фізичної культури. Чому тоді спортивне право не називають "фізкультурно-спортивним правом"? Таке запитання є правомірним у зв'язку з тим, що деякі автори пишуть про *сферу спорту*, як тип соціальних відносин, який орієнтує на визнання спортивного права в якості "сукупної галузі права" [2, с. 66–67].

Інші вчені розглядають спорт і фізичну культуру як співвідносні поняття, називаючи спорт складовою фізичної культури. Дане співвідношення останнім часом набуло нового значення у законодавстві РФ. Спорт, вказує М. Поткіна, — складова частина фізичної культури, що історично склалася у формі змагальної діяльності і спеціальної практики підготовки людини до змагань. Зараз чинний Федеральный закон про фізичну культуру і спорт в Російській Федерації від 4 грудня 2007 року, розділяючи поняття "фізична культура" і "спорт", не трактує останній як складову частину фізичної культури, а дає таке визначення: спорт — сфера соціально-культурної діяльності як сукупність видів спорту, що склалася в формі змагань і спеціальної практики підготовки людини до них. Саме це визначення поняття "спорт" вона вважає оптимальним, оскільки в ньому законодавець відходить від визначення поняття "спорт" через категорію "фізична культура" [8, с. 224].

Розрізняє дані поняття також В. П. Васькевич, який в результаті аналізу вказаного закону стверджує, що "фізична культура і спорт не просто різні правові категорії, а й суттєво відмінні фактичні суспільні відносини". Тому і правове регулювання таких суспільних відносин здійснюється відповідними правовими інструментами. Разом з тим він вважає, що фізичну культуру і спорт можна представити і як окремі підгалузі спортивного права, яке є окремою комплексною галуззю права. Кожна з цих підгалузей має свою систему, структуру та інститути, що з одного боку, є відмінними, а з другого боку вони багато в чому співпадають, у чому виявляєть єдність і диференціація правового регулювання сфери фізичної культури і спорту, а також внутрішньогалузеві та міжгалузеві зв'язки спортивного права [9, с. 56].

На нашу думку, для характеристики спортивного права як однієї з галузей права потрібно перш за все адекватно визначити поняття "спорт", оскільки саме слово "спортивне" є *означенням* слова "право". Яким бути спортивному праву — це залежить від того, що являє собою спорт як об'єкт правового регулювання, які особливості має сфера спорту, в тому числі у порівнянні із сферою фізичної культури.

Виступаючи в якості об'єкта, на який спрямоване правове регулювання, спорт включає в себе також "спортивні відносини", від природи яких залежить специфіка правових норм спортивного права. Не встановивши специфічну ознаку вказаних правових норм, ми не маємо логічних підстав об'єднувати їх в окрему правову галузь "спортивного права" і визначати місце останнього в системі галузей права.

Джерела

1. Алексеев С. В., Гостев Р. Г. Спортивное право как новая отрасль права, область юридической науки и учебная дисциплина // Вестник ВГУ. Серия: Проблемы высшего образования, 2014. — № 3. — С. 25–28.
2. Стелагина К. С., Калашникова Е. Б. Спортивное право как отрасль права // OlymPlus, 2016. — № 1 (2), — С. 65–67.

3. Сараев В. В. Спортивное право как комплексная отрасль права // Научный вестник Омской академии МВД России, 2005. — № 2 (22). — С. 47–49.
4. Тихомиров Ю. А. Право: национальное, международное, сравнительное // Государство и право,1999. — № 8. — С. 5–12.
5. Проблемы общей теории права и государства. Учебник для вузов. Под общ. ред. проф. В. С. Нерсесянца. — М.: Изд-во НОРМА, 2001. — 832 с.
6. Современный словарь иностранных слов: Ок. 20 000 слов. — 2-е изд., стер. — М.: Рус. яз., 1999. — 742 с.
7. Мазалов А. К. К вопросу о предмете спортивного права // Актуальные проблемы права и управления глазами молодежи: Материалы международной научной конференции (г. Тула, 28–29 марта 2014 года) — Тула: Папирус, 2014. — С. 58–61.
8. Поткина М. А. О месте спортивного трудового права в системе права // Вестник Пермского университета “Юридические науки” Выпуск 1 (7). — 2010. — С. 223–226.
9. Васькевич В. П. К вопросу о месте спортивного права в системе отраслей отечественного права // “Вестник Московского государственного юридического университета имени О. Е. Кутафина” № 4, 2015. — С. 55–58.